



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXLVII. ad annum CCCCI.

Parisiis, 1644

Epistola I. Siricii Papae Ad Himerivm Tarraconensem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15256

Theodosius Manichæos ab orbe relegari iubet. Manichæi solem ac lunam pro numine colunt.

agentes, suamque hæresim exteriori actu detestati, interius Manichæi esse perseverarunt: ne detegerentur, catholicorum ecclesiam frequentantes, cum iisdem sacram eucharistiam participarunt. Iure igitur meritoque deprehensi, exilio mulctati, vel si poenitentiam agerent, ad participandam sacram eucharistiam in fine vitæ dumtaxat admissi fuerunt. Ad instantiam Siricii pontificis, illud Theodosii imperatoris rescriptum lib. 18. de hæret. Cod. Theod. extans, promulgatum fuisse probabile est; quo prædictæ hæreseos sectarii, non ab vrbe tatum, verum etiam ab vniuerso orbe relegari mandantur. Cum in honorem solis ac lunæ die dominico & feria secunda ieiunarent, solemque velut numen colentes, ad orientem conuersi superstitiose adorarent, idemque etiam pie ac sancte catholici facerent, atque adeo nullo indicio a Manichæis catholici & orthodoxi discerni possent, sanctus Leo I. hunc orandi ritum ad tempus suspendit, ne quid fideli populo cum hæreticis commune esset, sed potius hoc indicio apertissime discernerentur. Baron. anno 445. num. 4. & 5.

• EPISTOLA I.
SIRICII PAPÆ
AD HIMERIVM TARRACONENSEM.

- | | |
|--|---|
| I. De Arianis non rebaptizandis. | X. De his, qui grandavi ad sacram militiam conuertuntur. |
| II. Ut præterquam in Pascha & Pentecoste, nisi in necessitate & periculo, baptismum non celebretur. | XI. De clericis, qui ad secundas nuptias transeunt, vt deponantur. |
| III. De apostatis ab ecclesia separandis. | XII. Quæ femina cum clericis debeant habitare. |
| IV. Quod non liceat, alterius sponsam alteri in matrimonii iura accipere. | XIII. De monachorum promotione ad clerum. |
| V. De his qui post poenitentiam vel militia cingulum, vel noua coniugia, vel illicitos appetierunt concubitus. | XIV. Quod poenitens non fiat clericus. Vel sic: De clericis, vt poenitentiam per impositionem manus sacerdotis non accipiant. |
| VI. De monachis & sacris virginibus, propositum non seruantibus. | XV. De poenitentibus, vel digamis, vel viduarum maritis, vt non permittantur ad ordinem clericatus admitti. Vel sic: Vt si per ignorantiam, vel poenitens, vel digamus, vel vidua maritus, clerici facti fuerint, non promoveantur. |
| VII. De sacerdotum vel Levitarum incontinentia. | |
| VIII. De admittendis ad clerum. | |
| IX. De clericorum conuersatione. | |

Siricus

Siricius Himerio Tarraconensi episcopo salutem.

DIRECTA ad decessorem nostrum sanctæ recordationis Damasum fraternitatis tuæ relatio, me iam in sede ipsius constitutum (quia sic Dominus ordinavit) inuenit: quam cum in conuentu fratrum sollicitius legeremus, tanta inuenimus, quæ reprehensione & correctione sunt digna, quanta optaremus laudanda cognoscere. Et quia necesse erat, nos in eius laboribus curisque succedere, cui per Dei gratiam successimus in honore, factò, ut oportebat, primitus meæ prouectionis indicio, ad singula (prout Dominus aspirare dignatus est) consultationi tuæ responsum competens non negamus: quia pro officii nostri consideratione non est nobis dissimulare, non est tacere libertas, quibus maior cunctis Christianæ religionis zelus incumbit. Portamus onera omnium qui grauantur: quinimo hæc portat in nobis beatus apostolus Petrus, qui nos in omnibus, ut confidimus, administrationis suæ protegit & tuetur heredes.

I.

Prima itaque paginae tuæ fronte signasti, baptizatos ab impiis Arianis, plurimos ad fidem catholicam festinare, & quosdam de fratribus nostris, eosdem denuo baptizare uelle, quod non licet: cum hoc fieri & Apostolus Ephes. 4. uetet, & Canones contradicant, & post cassatum Arminense Concilium, missa ad prouincias a venerandæ memoriæ prædecessore meo Liberio generalia decreta prohibeant, quos nos cum Nouatianis, aliisque hæreticis, sicut est in Synodo constitutum, per inuocationem solam septiformis spiritus, episcopalis manus impositione, catholicorum conuentui sociamus. Quod etiam totus oriens occidentisque custodit: a quo tramite vos quoque posthac minime conuenit deuiare, si non uultis a nostro collegio synodali separari sententia.

II.

Sequitur de diuersis baptizandorum temporibus, prout unicuique libitum fuerit, improbabilis & emendanda confusio, quæ a nostris confacerdotibus (quod commoti dicimus) non ratione auctoritatis alicuius, sed De consecr. distinct. 4. Non ratione aucto.

Concil. Tom. 3.

H h h

Christi, seu apparitionis, nec non & apostolorum seu
 martyrum festiuitatibus innumera (vt asseris) plebes ba-
 ptismi mysterium consequantur, cum hoc sibi priuilegium
 & apud nos, & apud omnes ecclesias, Dominicum specia-
 liter cum Pentecoste sua Pascha defendat, quibus solis per
 annum diebus, ad fidem confluentibus generalia bap-
 tismatis tradi conuenit sacramenta, his dumtaxat * electis,
 qui ante quadraginta vel eo amplius dies nomen dede-
 rint, & exorcismis, quotidianisque orationibus atque ie-
 iuniis fuerint expiati, quatenus apostolica illa impleatur
 1. Corint. 5. præceptio, vt *expurgato fermento ueteri, noua incipiat esse con-*
spersio. Sicut sacram ergo paschalem reuerentiam in nullo
 dicimus esse minuendam, ita infantibus, qui necdum lo-
 qui poterunt per ætatem, vel his, quibus in qualibet ne-
 cessitate opus fuerit sacri vnda baptismatis, omni volumus
 celeritate succurri, ne ad nostrarum perniciem tendat a-
 nimarum, si, negato desiderantibus fonte salutari, exiens
 vnusquisque de sæculo, & regnum perdat & vitam. Qui-
 cumque etiam discrimen naufragii, hostilitatis incursum,
 obsidionis ambiguum, vel cuiuslibet corporalis ægritudi-
 nis desperationem inciderint, & sibi vnico credulitatis au-
 xilio poposcerint subueniri, eodem, quo poscunt, mo-
 mento temporis, expetitæ regenerationis præmia conse-
 quantur. Hactenus erratum in hac parte sufficiat: nunc
 1. Matth. 16. præfatam regulam omnes teneant sacerdotes, qui nolunt
 ab apostolicæ petre, super quam Christus vniuersalem
 construxit ecclesiam, soliditate diuelli.

III.

Adiectum est etiam, quosdam Christianos ad aposta-
 siam, (quod dici nefas est) transeuntes, & idolorum
 cultu ac sacrificiorum contaminatione profanatos; quos
 a Christi corpore & sanguine, quo dudum redempti
 fuerant renascendo, iubemus abscindi. Et si respicien-
 tes forte aliquando fuerint ad lamenta conuersi, his
 quamdiu viuunt, agenda pœnitentia est, & in vltimo fi-
 ne suo reconciliationis gratia tribuenda: quia (docente
 1. Ezech. 18. Domino) *nolumus mortem peccatoris, sed vt conuertatur &*
viuat.

IV.

27. qu. 2. De coniu- De coniugali autem violatione requisisti, si desponsatam

alii puellam alter in matrimonium possit accipere. Hoc ne fiat omnibus modis inhibemus : quia illa benedictio, quam nupturæ sacerdos imponit, apud fideles cuiusdam sacrilegii instar est, si vlla transgressione violetur.

V.

De his vero non incongrue dilectio tua apostolicam sedem credidit consulendam, qui acta pœnitentia, tamquam canes ac sues ad vomitus pristinos & ad volutabra redeuntes, & militiæ cingulum, & ludicras voluptates, & noua coniugia, & inhibitos denuo appetiuere concubitus. Quorum professam incontinentiam, generati post absolutionem filii prodiderunt. De quibus, quia iam suffugium non habent pœnitendi, id diximus decernendum, vt sola intra ecclesiam fidelibus oratione iungantur, sacræ mysteriorum celebritati, quamuis non mereantur, intersint: a dominicæ autem mensæ conuiuio segregentur, vt hac saltem districtione correpti, & ipsi in se sua errata castigent, & aliis exemplum tribuant, quatenus ab obscœnis cupiditatibus retrahantur. Quas tamen (quoniam carnali fragilitate ceciderunt) viatico munere, cum ad Dominum cœperint proficisci, per communionis gratiam volumus subleuari. Quam formam & circa mulieres, quæ se post pœnitentiã talibus pollutionibus deuinxerunt, seruandam esse censemus.

VI.

Præterea monachorum quosdam atque monacharum, abiecto proposito sanctitatis, in tantam protestaris demersos esse lasciuiam, vt prius clanculo, velut sub monasteriorum prætextu, illicita ac sacrilega se contagione miscuerint: postea vero in abruptum conscientie desperatione perducti, de illicitis complexibus libere filios procrearint, quod & publicæ leges & ecclesiastica iura condemnant. Has ergo impudicas detestabilesque personas a monasteriorum cœtu, ecclesiarumque conuentibus eliminandas esse mandamus: quatenus retrusæ in suis ergastulis, tantum facinus continua lamentatione descentes, purificatorio possint pœnitentis igne decoquere, vt eis vel ad mortem saltem solius misericordiæ intuitu, per communionis gratiam, possit indulgentia subuenire.

Hhh ij

Veniamus nunc ad sacratissimos ordines clericorum, quos in venerandæ religionis iniuriam, ita per vestras prouincias calcatos atque confusos, caritate tua insinuante, reperimus, vt Ieremiæ nobis dicendum sit voce:

Ier. 9. Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lacrymarum, & flebo populum hunc die ac nocte? Si ergo beatus propheta ad lugenda populi peccata non sibi ait lacrymas posse sufficere: quanto nos possumus dolore percelli, cum eorum, qui in nostro sunt corpore, compellimur facinora deplorare? Præcipue quibus secundum beatum

2. Corint. 11. Paulum, instantia quotidiana, & sollicitudo omnium ecclesiarum indefinenter incumbit. Quis enim infirmatur, & ego non infirmor? Quis scandalizatur, & ego non vror? Plurimos enim

82. distinct. Plurimos sacer. sacerdotes Christi atque Leuitas, post longa consecrationis suæ tempora, tam de coniugibus propriis, quam etiam de turpi coitu sobolem didicimus procreasse, & crimen suum hac præscriptione defendere, quia in veteri testamento sacerdotibus ac ministris generandi facultas legitur attributa. Dicat mihi nunc, quisquis ille est sectator libidinum, præceptorque vitiorum, si æstimat, quod in lege Mosis passim sacris ordinibus a Domino laxata sunt frenæ luxuriæ, cur eos, quibus committebantur sancta sanctorum, præmonet, dicens: *Sancti estote, quia & ego sanctus sum Dominus Deus vester.* Cur etiam procul a suis domibus, anno vicis suæ, in templo habitare iussi sunt sacerdotes?

Luc. 1. Hac videlicet ratione, ne vel cum vxoribus possent carnale exercere commercium, vt conscientia integritate fulgentes, acceptabile Deo munus offerrent. Quibus etiam, expleto deseruitionis suæ tempore, vxorius vsus solius successione causa fuerat relaxatus, quia non ex alia, nisi ex tribu Leui, quisquam ad Dei ministerium fuerat præceptus admitti. Vnde & Dominus Iesus, cum nos suo illustrasset aduentu, in euangelio protestatur, *quia legem*

Matt. 5. *venerit implere, non soluere.* Et ideo ecclesiam, cuius sponsus est speciosus forma, castitatis voluit splendore radiare, vt in die iudicii, cum rursus aduenerit, sine macula & ruga eam possit, sicut per Apostolum suum instituit, reperire.

Ephes. 5. Quarum sanctionum sacerdotes omnes atque Leuitæ insolubili lege constringimur, vt a die ordinationis nostræ,

sobrietati ac pudicitia & corda nostra mancipemus & corpora, dummodo per omnia Deo nostro in his, quæ quotidie offerimus, sacrificiis placeamus. *Qui autem in carne sunt*, dicente electionis vase, *Deo placere non possunt. Vos autem iam non estis in carne, sed in spiritu, si tamen spiritus Dei habitet in vobis.* Et ubi poterit, nisi in corporibus (sicut legimus) sanctis, Dei spiritus habitare? Et quia aliquanti, de quibus loquimur, ut tua sanctitas retulit, ignoratione lapsos esse se desent, his hac conditione misericordiam dicimus non negandam, ut sine vlllo honoris augmento, in hoc, quo detecti sunt, quam diu vixerint, officio perseuerent, si tamen post hæc continentés se studuerint exhibere. *Hi vero*, qui illiciti priuilegii excusatione nituntur, ut sibi asferant veteri hoc lege concessum, nouerint se ab omni ecclesiastico honore, quo indigne vsi sunt, apostolicæ sedis auctoritate deiectos, nec vnquam posse veneranda attrectare mysteria, quibus se ipsi, dum obscœnis cupiditatibus inhiant, priuauerunt. Et quia exempla præsentia cauere nos præmonent in futurum, si quilibet episcopus, presbyter atque diaconus (quod non optamus) deinceps fuerit talis inuentus, iam nunc sibi omnem per nos indulgentiæ aditum intelligat obseratum: quia ferro necesse est excidantur vulnera, quæ fomentorum non senserint medicinam.

VIII.

Didicimus etiam, licenter ac libere inexplorata vitæ homines, quibus etiam fuerint numerosa coniugia, ad præfatas dignitates, prout cuique libuerit, aspirare. Quod non tantum illis, qui hæc immoderata ambitione peruertunt, quantum metropolitanis specialiter pontificibus imputamus, qui dum inhibitis ausibus conniuent, Dei nostri, quantum in se est, præcepta contemnunt. Et ut taceamus, quod altius suspicamur, ubi illud est, quod Deus noster, data per Mosen lege, constituit dicens: *Sacerdotes mei semel nubant?* Et alio loco: *Sacerdos uxorem virginem accipiat, non viduam, non repudiatam, non meretricem.* Quod secutus Apostolus, ex persecutore prædicator, *vnus uxoris virum*, tam sacerdotem, quam diaconum, fieri debere mandauit. Quæ omnia ita a vestrarum regionum despicuntur episcopis, quasi in contrarium magis fuerint con-

stituta. Et quia non est nobis de huiusmodi vsurpationibus negligendum, ne nos indignantis Domini vox iusta corripiat, qua dicit: *Videbas furem, & currebas cum eo, & ponebas tuam cum adulteris portionem*: quid ab vniuersis posthac ecclesiis sequendum sit, quid vitandum, generali pronuntiatione decernimus.

IX.

Dist. 77.
Quicumque
itaque sc.

Quicumque itaque se ecclesiæ vouit obsequiis a sua infantia, ante pubertatis annos baptizari, & lectorum debet ministerio sociari. Qui ab accessu adolescentiæ vsque ad tricesimum ætatis annum, si probabiliter vixerit, vna tantum, & ea, quam virginem communi per sacerdotem benedictione perceperit, vxore contentus, acolythus & subdiaconus esse debet: post quæ ad diaconii gradum, si se ipse primitus, continentia præeunte, dignum probarit, accedat. Vbi, si vltra quinque annos laudabiliter ministrarit, congrue presbyteriũ consequatur. Exinde, post decennium, episcopalem cathedrã poterit adipisci, si tamen per hæc tempora integritas vitæ ac fidei eius fuerit approbata.

X.

Qui vero iam atate grandæuus, melioris propositi conuersatione prouocatus, ex laico ad sacram militiam peruenire festinat, desiderii sui fructum non aliter obtinebit, nisi eo, quo baptizatur, tempore, statim lectorum aut exorcistarum numero societur; si tamen eum vnam habuisse, vel habere, & hanc virginem accepisse constet vxorem. Qui dum initiatus fuerit, expleto biennio, per quinquennium aliud acolythus & subdiaconus fiat, & sic ad diaconatum (si per hæc tempora dignus iudicatus fuerit) prouehatur. Exinde iam accessu temporum, presbyterium vel episcopatum, si eum cleri ac plebis euocarit electio, non immerito sortietur.

XI.

Dist. 84.
Quisquis
cle.

Quisquis sane clericus aut viduam, aut certe secundam coniugem duxerit, omni ecclesiasticæ dignitatis priuilegio mox nudetur, laica sibi tantum communione concessa. Quam ita demum poterit possidere, si nihil postea, propter quod hanc perdat, admittat.

XII.

Dist. 81.
Feminas.

Feminas vero non alias esse patimur in domibus cleri-

corum, nisi eas tantum, quas propter solas necessitudinum causas habitare cum iisdem Synodus Nicæna permisit.

XIII.

Monachos quoque, quostamen morum grauitas, & vitæ ac fidei institutio sancta commendat, clericorum officii aggregari & optamus & volumus, ita vt qui intra tricesimum ætatis annum sunt digni, in minoribus per gradus singulos, crescente tempore, promoueantur ordinibus: & sic ad diaconatus vel presbyterii insignia, maturæ ætatis consecratione perueniant. Nec statim saltu ad episcopatus culmen ascendant, nisi in his eadem, quæ singulis dignitatibus superius præfiximus, tempora fuerint custodita.

Can. 4. Nicæan. Syn. 16. q. Monachos quoque.

XIV.

Illud quoque nos par fuit prouidere, vt sicut pœnitentiam agere cuiquam non conceditur clericorum, ita & post pœnitentiam ac reconciliationem, nulli vnquam laico liceat honorem clericatus adipisci: quia quamuis sint omnium peccatorum contagione mundati, nulla tamen debent gerendorum sacramentorum instrumenta suscipere, qui dudum fuerint vasa vitiorum.

Dist. 50. Illud.

XV.

Et quia in his omnibus, quæ in reprehensionem veniunt, sola excusatio ignorationis obtenditur, cui nos interim, solius pietatis intuitu, necesse est clementer ignoscere: quicumque pœnitens, quicumque digamus, quicumque viduæ maritus, ad sacram militiam indebite & incompetenter irrepsit, hac sibi conditione a nobis veniam intelligat relaxatam, vt in magno debeat computare beneficio, si adempta sibi omni spe promotionis, in hoc quo inuenietur ordine, perpetua stabilitate permaneat: scituri posthac omnium prouinciarum summi antistites, quod si vltra ad sacros ordines quemquam de talibus crediderint assumendum, & de suo, & de eorum statu, quos contra Canones & interdicta nostra prouexerint, congruam ab apostolica sede promendam esse sententiam.

Dist. 50. Quicumque pœnit.

Explicuimus, vt arbitror, frater carissime, vniuersa, quæ digesta sunt in querelam: & ad singulas causas, de quibus per filium nostrum Bassianum presbyterum, ad

Romanam ecclesiam, utpote ad caput tui corporis, retulisti, sufficientia, quantum opinor, responsa reddidimus: Nunc fraternitatis tuæ animum ad seruandos Canones, & tenenda decretalia constituta, magis ac magis incitamus, ut hæc quæ ad tua consulta rescriptimus, in omnium coepiscoporum nostrorum perferri facias notionem: & non solum * eorum, qui in tua sunt diocesi constituti: sed etiam ad vniuersos Carthaginenses ac Baticos, Lusitanos atque Gallicos, vel eos, qui vicinis tibi collimitant hinc inde prouinciis, hæc quæ a nobis sunt salubri ordinatione disposita, sub literarum tuarum prosecutione mittantur. Et quamquam statuta sedis apostolicæ, vel Canonum venerabilia definita, nulli sacerdotum Domini ignorare sit liberum: vtilius tamen atque pro antiquitate sacerdotii tui, dilectioni tuæ esse admodum poterit gloriosum, si ea, quæ ad te speciali nomine generaliter scripta sunt, per vniuersitatis tuæ sollicitudinem, in vniuersorum fratrum nostrorum notitiam perferantur, quatenus & quæ a nobis non inconsulte, sed prouide sub nimia cautela & deliberatione sunt salubriter constituta, intemerata permaneant, & omnibus in posterum excusationibus aditus, qui iam nulli apud nos patere poterit, obstruatur. Data 3. Idus Februar. Arcadio & Bautone viris clarissimis consulis.

N O T Æ.

Occasio epistolæ scribendæ.

* *Epistola.*] Himerius Tarraconensis episcopus, de nonnullis rebus dubiis Damasum per literas consuluerat, quo defuncto successor illius Siricius ad singula interrogata accurate & scite respondit: quæ quidem non in prouincia Tarraconensi tantum obseruari voluit, sed etiam in Carthaginensi Bætica, Lusitania atque Gallecia custodiri mandauit.

An Siricius matrimonium pollutionem appellet.

¶ Talibus pollutionibus deuinxerunt.] Caluinus reprehendit Siricium pontificem, quasi hoc loco coniugium pollutionem vocauerit. Sed more suo, & hæreticorum omnium valde impudenter & calumniose. Non enim coniugium verum & legitimum pollutionem appellat, sed illicitam coniunctionem eorum, qui post peractam publicam pœnitentiam, ad eandem illicitam coniunctionem iterum reuertuntur, propter quam pœnitentiam egerant. Nemo autem propter legitime contractum matrimonium pœnitentiam egit. Vide Bellarm. de Rom. pont. lib. 4. cap. 10.

• EPI-